

Nagyvadak szigete az aprók tengerében

Négy község ölelésében, Hajdú-Bihar és Szabolcs-Szatmár-Bereg megye területén található az Alföld egyik legjobb minőségű, összefüggő, vegyes erdője. Ez a vadászterület a Nyírerdő Nyírségi Erdészeti Rt. gúthi üzemi kezelésében van. Területe mintegy 14 000 hektár. Igen jó nagyvad-gazdálkodási terület, kiváló vadeltartó képességgel, több aranyérmes trófeával.

– Hogyan sikerül a szakmai elvárásoknak megfelelni, milyen gondokkal küzdenek munkájuk során? – kérdésemre Bartucz Péter erdészeti igazgató válaszol.

– Területünkre 1972-ben telepítették be a dām vadállományt. Az erdőülsétség jelentős, fában, cserjében, lágyszárú növényben gazdag élőhely. Jelenlét a tölgy részaránya, de sok a fekete dió is. Öt-hat évvel ezelőtt a dām állomány körülbelül 6-700 darab volt, most úgy 450-500 darabot számlál. Az őz is csökkenő tendenciát mutat. körülbelül 7-800 darabbal számolunk.

A vadállomány táplálásához mindenhol megtalálható az akác sarj, mely a lucerna beltartalmi értékével vetekszik. A téli vadetetésnek szinte semmi súlya nincs, mert a dām is és az őz is a cserjeszint rügyeiből táplálkozik. Kiegészítésként nyers almaszilázt etetünk, abrakkal együtt. Területünk állami tulajdonú, a mi kezelésünkben. Az utóbbi években az állami kezelésben lévő vadászterületek vadállománya az elmúlt években kiegyensúlyozottabb képet mutatott, mint a más tulajdonúaké. Ennek az az oka, hogy egy jól ellenőrizhető koncepció alapján működő szervezet irányítja, ahol a jogokat is gyakorolja, s nem egyes emberek. Ez értelemszerűen visszafogottságot jelent egyéb más társaságok működésével ellentétben.

Általános problémának látom, hogy nincs tisztázva, kit illet meg a vadászati jog. A vadgazdálkodási törvény évek óta késik. Az országban lévő vadászterületeknek csak körülbelül 14-15 százalékra van üzemi kezelésben. Az is szóba került, hogy a tulajdonosok kapják meg a vadászati jogot, amit mondjuk bérből adhatnak. Ez azt eredményezi majd, hogy megsokszorozódik a terület bérleti díja. További nyitott kérdés még, hogy az esetleges majdani bérlő albérlésbe adhatja-e ezt a jogot. Ennyi tisztázatlan kérdés mellett a vadász társaságok még most sem látják biztosan helyzetüket, így közülük sok

nem hosszú távon gazdálkodik. A nemzeti kincsként felfogható magyar vadállományt ez nagymértékben megcsapolta, illetve megcsapolja.

A gúthi terület egy nagyvadász sziget az apróvadász tengerben. Gyakorlatilag minden oldalról vadásztársasági terület veszi körül. Sok dām, főleg bika megy ki a területéről, hiszen egy éjszaka kényelmes tempóban is akár harminc kilométert is vándorol. Természetesen ilyenkor veszélyhelyzetben van, hiszen kis túlzással puskacsövek erdeje szegeződik rájuk. A tehene és a borjak szinte az egész évben a területen maradnak.

– Mi a helyzet az orvvadászokkal?

– Kétféle létezik belőlük. Az egyik a vadásztársaságon belüli. Tudni kell ehhez, hogy a társaságon belül kilövési terv készül, melynek alapján részben külföldivel lövetnek, részben saját taggal. Ez utóbbit nehéz ellenőrizni. Furcsa helyzet, mert hivatalosan van puskája,

legálisan tartózkodik a területen, csak azt nem tudja senki, lőtt-e vadat vagy sem. A veszteségben ez a legnagyobb tétel. Hiba volt úgy öt-hat évvel ezelőtt az a döntés, mely szerint alanyi jogon mindenkinek jár a fegyver. Így nagyon sok vadászpuska van olyan emberek kezében, akik csak vendégvási jogra apellálhatnak, és nem területtel rendelkező vadásztársaság tagjai. Kisebb kárt

okoznak a néha saját készítésű fegyverrel rendelkező egyéni „társak”.

– Mi szabja meg a lövélősséget?

– Döntő szempont az agancs súlya. Még 4,5 kilogramm feletti esetben is több megfontolás tárgyát képezi a kilövés. Ezzel szemben „odakint” a fásirtegységben gondolkodó lövészek jelentik a potenciális veszélyt. Megfigyelhető általában a vadászati erkölcs lazulása is, melyet elősegít az ezidáig csak fenye-

jó a kapcsolatunk. Mind a négy településnek két-három hektáros parkerdőt létesítünk, melyek bármilyen rendezvényre igénybe vehetők. Június 2-án adtuk át a nyírcsádit. Szakszemélyzet áll rendelkezésére azoknak a látogatóknak, akik az erdő rejtejt zugaiba is szeretnének betekinteni.

– Honnan teremtik elő a működéshez szükséges összeget?

– A vadgazdálkodás tisztán versenyszféra kategória. Csak a vadászati árbevétel az egyetlen forrás, amiből ezt a tevékenységet finanszírozni lehet; a trófea és a test értéke adja a bevételt. Ebből kell fedezni a vad által okozott kár összegét is. A tulajdonviszonyok megváltoztatása következtében várhatóan több bonyodalom származik majd ebből, mint ennek előtte. Pályázat útján lehetőség van a vadászterület fejlesztésére kiírt támogatás elnyerésére. Itt elsősorban a fiatal erdő telepítések keretével történő védelmére gondolok.

– Visszatérve a vadászati jogra, a legjobb megoldásnak azt tartanám, ha a terület tulajdonosa kapná meg azt. Így felelősséggel tudna dönteni minden kérdésben és ez a magyar vadállomány fejlődését, védelmét szolgálja.

– Beszéljünk az üzletről. Jönnek-e a vadászok?

– Mi egyelőre még a romló feltételek ellenére is nyereségesen gazdálkodunk. A világ legnagyobb dām állományával rendelkezünk, és nem panaszkodhatunk a vendégkörre. Csalogatják őket a trófeák. 1991-ben itt lőtték a jelenleg is világrekord bikát. A ranglista első húsz helyén magyar trófea áll. Azt hiszem, ebben a megbízható gazdálkodás mellett a munka minősége is tükröződik.

– A vadászat egyre inkább státuszszimbólum.

– Igen. Már egy jó vadászfegyverhez, a kilövési díjhoz is jelentős anyagi háttér szükséges. Néhány éve még döntően a nyugati vadász kiváltsága volt ez a sport, ma már egy egyre inkább kialakul Magyarországon is az a réteg, aki megengedheti magának a szenvedély gyakorlását. Nemsokára eljön szereztem az az idő, mikor a hazai vadászok mellett egyszerűen nem fognak „megélni” a nyugati vadászok.

– Mi várható a jövőtől?

– Egyre több alkalmat fogunk biztosítani a vaddisznó vadásztatásához. Erre olyan nagy az igény, hogy tovább kell fejleszteni az állományt. Az őz és a dām esetében a minőségi vadgazdálkodás továbbra is az első szempont. A vadgazdálkodás hosszú távú sikerének egyik fő meghatározója a szakszemélyzet minden szintű képzettsége. Ennek érdekében tanfolyamokat szervezünk és házi versenyeket rendezünk, melyeken dolgozóink bizonyíthatják rátermettségüket és gazdagítják szakmai tudásukat.